

GAZETA LWOWSKA.

Z dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 centów. Z pocztą kwartalnie 5 zł. miesięcznie 1 zł. 75 centów waluty austr. — Inscrycja w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya austryacka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Włochy. — Niemce. — Turcya. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Właściciel dóbr i świecki nadzorca szkoły w *Lipnicy murowanej* w obwodzie Krakowskim, W. *Alexander Brzowski* ofiarował obligacyę indemnizacyjną w kwocie 100 zł. na szkołę w rzeczonyj wsi, przeznaczając procenta tej obligacyi na książkowe premia dla młodzieży szkolnej.

Ten naśladowania godny czyn ku poparciu oświaty ludu podaje c. k. galicyjskie Namiestnictwo z wdzięcznem uznaniem do wiadomości powszechnej. Lwów, 1. lutego 1861.

Gminy *Zołczów* i *Danilcze* obowiązały się na założenie wspólnej szkoły parafialnej w *Zołczowie* wystawić w przeciągu trzech lat na *Zołczowskim* gruncie budynek szkolny, obejmujący także pomieszkanie dla nauczyciela i utrzymywać go zawsze w dobrym stanie. Nim to nastąpi, umieścić szkołę i pomieszkanie dla nauczyciela w najętym domu, posprawić i dokupywać porządki szkolne, i na opał szkoły dodawać rocznie 6 niższo-austr. sagów dREW, z których 4 sagi przypadnie na gminę *Zołczów*, a 2 sagi na gminę *Danilcze*. Gmina *Zołczów* podjęła się utrzymywać ochędostwo w szkole. Na uposażenie nauczyciela przeznaczyła gmina *Zołczów* roczną kwotę 60 zł. w. a. w gotówce, następnie 2 mecy pszenicy, i 10 korcy żyta, nakoniec odstąpiła na użytek nauczycielowi w pobliżu szkoły grunt ogrodowy objętości 400 sążni kwadr. zaś gmina *Danilcze* przeznaczyła roczną kwotę 40 zł. w. a. gotówką, następnie 2 mecy pszenicy i 6 meców żyta w ziarnie.

Udowodnioną temi ofarami troskliwość o rozszerzenie nauki między wiejskim ludem podaje c. k. galicyjskie Namiestnictwo z wyrazem uznania do wiadomości powszechnej.

Sprawy krajowe.

(Ambasador angielski zawi-rytelniiony. — Losowanie obligacyi. — Sprostowanie. — Doniesienia z Węgier.)

Wiedeń, 20. lutego. Jego c. k. apost. Mość raczył przyjmować dnia 30. z. m. na uroczystem posłuchaniu nowo mianowanego nadzwyczajnego ambasadora Królowej JM. Wielkiej Brytanii i Irlandyi lorda *Bloomfield* i przyjąć listy uwierzytelniającego przy dworze austryackim.

— Na mocy najwyższego patentu z dnia 21. marca 1818 i 23. grudnia 1859 nastąpi dnia 1. marca 1861 o godzinie 10 przed południem w gmachu bankowym 331 losowanie dawniejszego długu państwa, i 24 losowanie numerów wygrywających obligacyi pożyczki loteryjnej z 1. kwietnia 1839.

Z c. k. dyrekcji długu państwa.

— Okazało się z urzędowego śledztwa, że wiadomość wyjęta z *Dziennika węgierskiego Ujido* a powtórzona w dziennikach wiedeńskich jakoby zandarmerya w *Kronsztadzie* z rozkazu swego majora zabiła okrutnie na śmierć kijami, syna jednego z węgierskich handlarzy świniami, i że ojciec tegoż we wściekłej rozpacz ranił śmiertelnie pomienionego majora, jest we wszystkich swych szczegółach zmyślona.

— Na naradach judex kuryalnej konferencyi d. 15. b. m. jednogłośnie przyjęto uchwałę względem spraw sukcesyjnych, zadekretowano bez opozycyi zniesienie notaryatów i wydano następujące przepisy względem adwokatury:

1. Wszyscy ci, co przed rokiem 1849 otrzymali dyplom na adwokatów, mogą i nadal trudnić się adwokaturą, jeżeli nie zakazał im tego prawny sąd za przestępstwa albo wykroczenia przeciw publicznej moralności.

2. Adwokaci, którzy w ciągu upłynionych lat jedynastu otrzymali upoważnienie, są obowiązani, iż zakres działania tabuli królewskiej rozciąga się na kraj cały, odnowić swoje dyplomy za pośrednictwem tabuli królewskiej, a w razie jeżeli nie byli dostatecznie examinowani z ustaw ojezystych, złożyć dodatkowy examini.

3. Ci, co w tym przeciągu czasu wprawdzie złożyli examini na adwokata, ale nie mają prawa adwokatury, są obowiązani, chcą

je otrzymać, podać o dyplom do tabuli królewskiej i w razie potrzeby złożyć także wspomniony sub 2. examini dodatkowy.

4. Co do ukończonych prawników, którzy już dawniej złożyli teoretyczny examini prawniczy, i mają przynajmniej dwóletnią praktykę w adwokaturze albo sądownictwie, tudzież co do tych, którzy ukończyli nauki prawnicze i wprawdzie nie złożyli examini, ale są w stanie udowodnić, że mają kilkoletnią praktykę w adwokaturze i sądownictwie tudzież biegłość w zawodzie prawniczym, rozstrzyga królewska tabula, czyli mają być wprost przypuszczeni do examini na adwokata, albo też jakich warunków mają później dopełnić.

5. Otrzymanie dyplomu na adwokata przywiązane jest oprócz do wspomnionych wypadków, także do następujących warunków:

Ażeby kandydat a) należycie ukończył prawnicze nauki a osobliwie nauki prawodawstwa ojezystego, b) z postępem złożył przepisane examina teoretyczne, c) był w stanie wywieść się z dwóletniej praktyki prawniczej, a nakoniec po ukończeniu praktyki, d) z postępem złożył w królewskiej tabuli examini na adwokata.

6. Iż zniesiono dystrykta wyższych sądów krajowych, rozciąga się zakres działania adwokatów na Węgry i kraje przyłączone do Węgier.

Hiszpania.

(Wyplata kontrybucyi marokańskiej. — Obrady w Kortezach.)

Sprawa marokańska jeszcze w zawieszeniu chociaż Marokanie oświadczają zawsze gotowość swą do wyplaty oznaczonej kontrybucyi wojennej; dla tego Hiszpania nie ustępuje z *Tetuanu* i uzbroiła się ażeby skutecznie popierać praw swoich. Rząd nie myśli ustąpić, a nawet choęby chciał nie mógłby, bo opinia publiczna była by przeciw niemu.

— Obecnie rozpoczynają się w Kortezach obrady nad ustawą względem gmin, sejmów prowincjonalnych, politycznej administracyi i innych stosunków krajowych. Poład obowiązujące ustawy, wydane za ministerstwa *Narwaez Pidal* w r. 1845 są niedostateczne, gdyż układane na wzór francuskich, dążą do ścisłej centralizacyi. Ale z dwóch ostateczności był taki system zawsze odpowiedniejszy w kraju, złożonym z ptowincyi, które jeszcze z początkiem bieżącego stulecia osobne miały prawodawstwa i gdzie rewolucye z lat 1812—1840 przyczyniły się do rozbudzenia właściwego w każdej prowincyi zycia a temsamem poniekąd do oporu rządowi, bo przez to utrudniała się administracya rządu. Zapewne było by najlepiej gdyby się znalazła między dwoma ostatecznościami pośrednia droga, ale czyż podobna? Wtem właśnie trudność, że widzimy, jak prawie wszyscy rozpoznają ułomności w obecnej centralizacyi, a nie widzą większych jeszcze niedostateczności w przesadzonej decentralizacyi. Wielu mniema, że byłoby lepiej zazaądać pełnomocnictwa, ażeby wzmocnić te ustawy co są, niż nad nimi rozprawiać, gdyż podobne rozprawy na wielkich zgromadzeniach mają zawsze wielkie niedogodności.

Anglia.

(Sprawa wcielenia księstwa Monako do Francyi.)

Londyn, 17. lutego. W parlamencie angielskim w obu izbach wytoczono rzecz o wcieleniu do Francyi *Mentone* i *Roccabruny*. Z dyskusyi nad przedmiotem okazuje się, że gabinet francuski nie prowadził w tym przedmiocie z gabinetem angielskim żadnej poprzednio korespondencyi. P. *Thouvenel* wspominał tylko o tem pobieżnie w rozmowie z p. *Cowleyem*. W izbie niższej lord *Russel* dał szczegółowe sprawy całej wyjaśnienie. Skreślił najprzód położenie obu tych miejsc, które obecnie Francya zakupiła, twierdząc, że po wcieleniu *Sabaudyi* i *Nissy* do Francyi przestały być w zależności od Sardynii, tak, że Sardynia nie ma żadnego prawa zabierać głosu w tym przedmiocie. *Roccabruno* i *Mentone* należały więcej do Francyi jak do Sardynii, a zmiana obecna nie dotknie w niczem granicy sardyńskiej, po wcieleniu *Nissy* idącej na *Ventimiglia*. Szanowny lord tak dalej rzecz prowadził:

Cesarz Francuzów ofiarował księciu *Monaco* 4,000,000 frank. Suma ta niesie rocznie około 120,000 franków procentu. Ksiązę przyjął ją i wyraził życzenie oddać także *Monaco* pod opiekę Francyi. Rząd francuski odpowiedział jednak, że *Monaco* uznane jest traktatami wiedeńskimi księstwem niezawisłym, że rząd francuski zyczy sobie pozostawić je i nadal w tym stanie niezawisłości i poprzestaje na układzie względem *Mentony* i *Roccabruno*. Nie widzę, jak można temu układowi przypisywać wielkie polityczne znaczenie.

Na pytanie, czy prowadzono korespondencję dyplomatyczną w sprawie kupna Mentony i Rocca-bruny, i czy będzie przedłożona izbom, lord Russell nie odpowiedział.

(Posiedzenie parlamentu z dnia 14. lutego.)

W izbie wyższej lord Herbert czyni wniosek, aby uchwalił adres dziękczynny dla korpusu ekspedycyjnego w Chinach. Kreśli treściwie czynny tego korpusu, co zdziałał i czego dokonał w ciągu wyprawy. Adres jest tem potrzebniejszy, że nie braknie ludzi, którzy lekceważą trudności, z jakimi musiało walczyć wojsko angielskie aż do chwili zajęcia Pekinu. Mowca przypomina bitwę pod Tientsin i staje w obronie sir Hope Granta, któremu zarzucano, jakoby niepotrzebnie podlegał kroki nieprzyjacielskie, wówczas gdy już Chinom chodziło tylko, aby zawrzeć jak najrychlej pokój. Lord Derby wyraża się z wielkimi pochwałami tak o przygotowaniach do wojny jak i o całym jej prowadzeniu. Oddaje zasłużone pochwały ministrowi wojny lordowi Herbert, księciu Cambridge, generałowi sir Hope Grant i admirałowi Hope. Nie pochwała, że zniszczono pałac letni Cesarza chińskiego, a chociaż barbarzyńskie postępowanie Chinów uprawniało do tego kroku, lord Derby nie uznaje go ani koniecznym, ani politycznie roztropnym.

Książę Cambridge i lord Clyde przemawiają za wnioskiem. Również i lord Grey, chociaż oświadcza, że zawsze jeszcze wojnę chińską uważa za niesprawiedliwą. Lecz wojsko i flota nie są odpowiedzialne za politykę rządu, a powinność swoją spełnili jak najlepiej. Parlament winienby wziąć jeszcze pod obrady kwestyę co do wojny chińskiej, a jeżeli rząd nie uczyni inicjatywy, to on sam podejmuje się przedłożyć sformułowany wniosek w tym przedmiocie.

Margrabia Bath nazywa zburzenie pałacu letniego czynem wandalizmu, któremu równa się tylko spalenie biblioteki alexandryjskiej i rabunki konetabla Burbona, dokonane na Rzymie. Adres dziękczynny uchwalono jednomyślnie.

W izbie niższej lord Palmerston przedkłada ten sam wniosek, co lord Herbert w izbie wyższej. Disraeli popiera go z zapalem. Scully nagania zburzenie pałacu letniego, a lord Russell staje w obronie. Wniosek przyjęto jednomyślnie.

Bil o bankructwach odczytany po raz wtóry. Sędzia najwyższy otrzymuje pozwolenie wnieść siedm bilów, wprowadzających ulepszenia w statucie, w sprawach cielesnego uszkodzenia, złośliwego naruszenia własności, złodziejstwa, oszustwa i t. p. Sir Lewis wnosi bil obsadzenia na nowo czterech krzeseł w parlamencie opróżnionych w latach 1844 i 1852, gdy miasta St. Albans i Sudbury uchwałą parlamentu pozbawione zostały prawa wybierać reprezentantów. Dwa z tych krzeseł mają być przeznaczone dla dwóch największych hrabstw, mianowicie dla hrabstwa Lancashire i dla zachodniego okręgu Londynu, dwa inne dla najludniejszych miast, które nie wysyłają potąd reprezentantów, mianowicie dla jednego z okręgów stolicy Kensinton i Chelsen, drugie dla Birkenhead.

Francya.

(Konferencya w sprawie syryjskiej. — Adresy izb. — Wiadomości bieżące. — Projekt traktatu handlowego z Turcyą.)

Paryż, 17go lutego. Reprezentanci głównych mocarstw zbiorą się w poniedziałek lub we wtorek w Paryżu na konferencyę w sprawie syryjskiej. W poniedziałek 18. b. m. zbierze się także komisya, która ma się zająć redakcyą francusko-belgijskiego traktatu handlowego.

— W komisji ciała prawodawczego obradującej nad adresem należą do opozycji wicehrabiego Ernest Grouchy i pan Laraban, i obadwaj oświadczyli się stanowczo za utrzymaniem świeckiej władzy Papieża. Większość komisji przemawia w duchu rządowym. W senacie zrównały się głosy za przystąpieniem prezydenta Troplonga, jako uprawnionego członka. Zdaje się, że obadwa adresy pozostawiają mądrości Cesarza dalsze prowadzenie spraw zagranicznych.

— Pays zaprzecza twierdzeniu dzienników paryskich, które ze słów broszury La Gueronniera wyciągają wniosek, że włoski parlament ma zasiąść w Rzymie. Pays opiera się na zdaniu *Constitutionnela*, że broszura usiłuje przywieść do skutku pojednanie Włoch z Papieżem. Pays odwołuje się także na depezę rządu francuskiego do księcia Grammonta, w której powiedziano wyraźnie, że Cesarz postanowił na wszelki wypadek zabezpieczyć posiadanie Rzymu dla Ojca św.

— Monitor wyraża się o stanie rzeczy w Węgrzech, następującemi słowy: Zdaje się, że w Węgrzech chcą wszystko zmienić w wielką tabulę rasę, i żyć bez organizacyi, bez podatków i sądów.

— Gabinet francuski i angielski otrzymały wypracowany projekt traktatu handlowego między Francją, Anglią i Turcyą. Według pomienionego projektu cło wchodowe ma być ustanowione na 8%, wywozowe na 5%, przewozowe na 3% a z czasem na 2 i na 1%.

(Akta dyplomatyczne.)

Kilkakrotnie wspomniany zbiór dyplomatycznych aktów, przedłożony senatowi i ciału prawodawczemu, zawiera następującą krótką korespondencję dyplomatyczną, która poprzedziła wyjazd p. Talleyrand z Neapolu:

Depesza telegraficzna. Baron Talleyrand do ministra spraw zewnętrznych. Turyn, 8. września. Turyński gabinet wydał notę do kardynała Antonelli z oświadczeniem, że armia sardyńska obsadzi Marchię i Umbryę, jeżeli rząd papieski nie rozpuści obcego wojska. Zdaniem pana Cavoura zmuszony jest rząd piemoncki. nie

zdolając zapobiedz wkroczeniu Garibaldeggo do Neapolu i Romanii, stawić mu tamę w Abruzzach. Talleyrand.

Telegraficzna depeza. Minister spraw wewnętrznych do barona Talleyrand. Paryż, 10. września. Natychmiast doręcz pan hrabi Cavourowi następującą notę: Podpisany i t. d. ma zaszczyt zawiadomić Waszą Excelencyę, iż otrzymał rozkaz oświadczyć w imieniu Cesarza, że jeżeli rząd sardyński nie odwoła noty do dworu papieskiego, a piemoncka armia nie zaniecha napadu na papieskie wojska, Francya będzie zmuszona zerwać dyplomatyczne stosunki z turyńskim gabinetem, i w ten sposób publicznie nie uznać polityki, którą uważa za niebezpieczną dla pokoju Europy i za zgubną (*funeste*) dla przyszłości Włoch.

Telegraficzna depeza. Baron Talleyrand do ministra spraw zewnętrznych. Turyn, 11. września. Przystaną notę doręczyłem o godzinie 11. i właśnie wracam od hrabi Cavoura, który zasiągnawszy rozkazów Króla na naradzie ministrów, następującą dał mi odpowiedź: Zgubieni jesteśmy, jeżeli wcześniej niż Garibaldi nie staniemy w Katolicy. Wtedy rozszerzy się rewolucya na całe Włochy. Zmuszeni jesteśmy działać. A iż przedstawienia moje były bezskuteczne, niezwłocznie wyjeżdżam do Nissy, zawiadomić o tem Cesarza.

Włochy.

(Doniesienia z Gaety. — Wiadomości bieżące.)

Podług wiadomości z Turynu z 15. lutego, podpisał Cialdini kapitulacyę dopiero wtedy, gdy generał Casella wyprawił listy do komendantów Messyny i Civitelli del Tronto, gdzie wzywa ich imieniem Króla, który także miał podpisać to wezwanie, ażeby oddali twierdze Piemontanom. Dnia 16. miał odjechać adjutant Cialdiniego do Civitelli del Tronto, a okręt „Dora“ miał odpłynąć z Genuy z depezami do Montesemoli, gubernatora Sycylii. Zawarty jest w nich rozkaz, ażeby zarządził natychmiast oblężenie twierdzy, jeśliby generał Fergola nie chciał się poddać.

— *Patrie* pisze: Żołnierze załogi gaetańskiej zapytani co zamysłują, oświadczyli, że nie chcą wstępować w służbę nowego rządu neapolitańskiego, i żądali, ażeby ich rozpuszczono do domu, jak tylko ukończy się niewola wojenna.

Trzech ze szlachty francuskiej aresztowanych w Mesynie, którzy chcieli swoje usługi ofiarować Królowi Franciszkowi, odsłano dnia 13go do Genuy, zkąd odjadą do Francyi.

Niemce.

(Poseł neapolitański zawierzczeliony w Berlinie. — Wolność w zarobkowaniu przyznana. — Niemiecki sejm handlowy.)

Berlin, 16. lutego. Jego król. Mość przyjmował dnia 13go po południu królewsko-sycylijskiego nadzwyczajnego posła i pełnomocnego ministra księcia Carini i cesarsko-austryackiego nadzwyczajnego posła i pełnomocnego ministra hrabiego Karolyi, którzy wręczyli Królowi pisma zawierczelniające ich w dotychczasowe urzędowaniu.

Brema, 14. lutego. Dzisiaj ogłoszono rozporządzenie senatu z dnia 11go b. m. względem zarobkowości. W niem potwierdza senat uchwałę mieszczaństwa z dnia 29. grudnia z. r. i przyznaje wszelkie swobody w zarobkowości. Motywując rozporządzenie wyraża senat przekonanie, że lubo stan rzemieślniczy boleśnie z początku uczuje utratę przywilejów, które przeszły już były w zwyczaj przemysłowego życia, przecież rzemieślnicy nie będą upatrywać w tem postanowieniu senatu dowolnego naruszenia spraw swojego stanu, i owszem uważać je będą za nieuniknioną konieczność, i dlatego niechaj z ufnością wstępują na nową drogę.

Heidelberg, 14go lutego. Rozpisany przez tutejszą izbę handlową na dzień 13. maja powszechny niemiecki sejm handlowy znajduje coraz większy udział. Już 97 izb handlowych ze wszystkich części Niemiec przyrzekły brać udział, i każda z tych korporacyi będzie reprezentowana przeciętnie przez trzech deputowanych.

Rząd badeński uzczya temu przedsięwzięciu wszelkiej pomocy, i znaczne sumy z zasiłków państwa dał już do dyspozycyi izbie handlowej w Heidelbergu.

Sejm handlowy poprzeda posiedzenia komisji, która będzie składać po jednym delegacie z izb handlowych Wrocławia, Gdańska, Berlina, Drezna, Dittseldorfu, Frankfurtu nad Menem, Heilbronu, Norymbergi, Deidesheimu, Pforzheimu, Hanoweru, Hamburga, Bremy, Wiednia i Heidelbergu, i dnia 3go maja rozpoczną swe czynności w nadmienionem mieście.

Z wielu dotychczas nadesłanych wniosków najznaczniejsze są: 1) wnioski względem stosunków kolei żelaznych; 2) jednaka miara, moneta i waga w całej Niemczy; 3) dalsze rozciągnięcie i rozwój związku celnego; 4) powszechna wolność przemysłowa i powszechna wolność przesiedlania się dla całej Niemczy; 5) jednostajny pawilon niemiecki, który cała potęga związku państw niemieckich musi porównie nosić i bronić; 6) ogółowa reprezentacya interesantów niemieckiego handlu i żeglugi; 7) jednostajna taryfa portoryi po srebrnym groszu od listu dla całej Niemczy; 8) statut powszechnego niemieckiego sejmu handlowego, tyczący się jego urzędzenia, ponawiania się i trwałej jego reprezentacyi.

Turcyja.

(Obóz na pograniczu czarnogórskim. — Pielgrzymka Wicekróla Egiptu. — Doniesienia z Syryi.)

Z nad granicy montenegryńskiej. Generał dywizyi Mehemet Basza, dowodzący tureckiem wojskiem na granicy Monte-

negru, założył pod Antrowih oszańcowany obóz turecki. Dano mu do dyspozycji posiłki i artylerję, tudzież stojące na kotwicy pod Klekiem dwa okręta wojenne.

Kairo, 29. stycznia. Względem podróży Wicekróla Egiptu piszą ztąd do *Köln. Ztg.*: „Said Basza ślubował, jak słyhać, odbyć w bieżącym miesiącu Regeb pielgrzymkę do grobu Proroka; pewien pokoju, że zostawia na swoim miejscu księcia jako Moslima, udał się dnia 23go b. m. w podróż do świętego miasta. Jego żięć, kilku dygnitarzy państwa i dobranych 800 żołnierzy, między tymi 100 kawalerzystów i 3 działa towarzyszą Jego Wysokości w tej pielgrzymce. Już miesiąc woprzód zaopatrzył obficie w żywność stacje, na których w swej podróży odpoczywać zamysła, gdyż uboga skalista Arabia nieprzygotowana, nie mogłaby zaspokoić potrzeb i małego wojska. Szeryf Mekki, który oddawna zawdzięcza wiele familii Mehmeda Alego, wysłał swego brata do Kairu, ażeby towarzyszył jenerałnemu namiestnikowi w tej nie bardzo bezpiecznej podróży. Said Basza prowadzi z sobą heggin (jezdne wielbłądy) i inne zwierzęta juczne w znacznej liczbie, które niosą wiele kosztownych darów, a prócz tego dwa miliony talarów Maryi Teresy, które Jego Wysokość zamysła rozdać, ażeby Arabia długo pamiętała, jaka jest wspaniałomyślność egipskiego Baszy. Po odbytej w Suez iluminacji odplynął Said dnia 23go wieczór na parowych i zagłowych okrętach egipskiego towarzystwa Medydie. Popłynie kanałem w dół na Ras Mohamed i Dzieddy do Mahalu el Wusz, gdzie wysiedzie na ląd i odbędzie lądem ośmiodniową podróż do Medyny, gdzie dnia 27. Regeb nastąpi wielki festyn proroka. Jego Wysokość nie puszcza się krótszą drogą na Dzieddy, bo w przesmykach, które tam przebywać trzeba, ukrywają się szczepy Beduinów, którzy bardzo dobrze strzelają i nie są przyjaciółmi prawostawnych pielgrzymów Medyny.

— Donoszą, że syryjski trybunał w Muktarze wydał wyroki na 699 oskarżonych Druzów, z których 409 uwolniono dla braku dowodów, a z 290 winnych skazał 45 na śmierć, pomiędzy nimi 19 druzyjskich naczelników; 6 nie stawilo się. Wyrok przedłożono europejskiej komisji do rozpoznania. — Paryska *Presse* donosiła, że dnia 14go stycznia spalili Druzowie dwie chrześcijańskie wsie w pobliżu Damaszk. „Otrzymałiśmy wiadomości pod dniem 28go stycznia, pisze *Journal de Constantinople*, jednak nie nie nadmieniają o tym wypadku.“

Doniesienia z ostatniej poczty.

Peszt, 20. lutego Konferencja sądownicza oświadczyła się za przywróceniem węgierskich ustaw wexlowych z małemi zmianami, jakie zaproponował komitet, odrzucając przytem wniosek odraczający termin do przywrócenia tych innych ustaw.

Reprezentacja miasta Budy postanowiła 67 głosami przeciw 62 wykluczyć od wyboru wszystkich od roku 1849 osiadłych cudzoziemców, chociażby posiadali realności, niezważać na wezwanie względem ściągania zaległych podatków eraryalnych i przyjmować niestemplowane podania i kwity.

Komitat ostrzyhomski odrzucił 78 głosami przeciw 47 wniosek hrabi Forgacha względem udzielania instrukcyi posłom sejmowym.

Zagrabie, 19. lutego. Instalację nadzupana komitatu fiu-meńskiego obchodziła dziś ludność w Buccari z radośnem uniesieniem. Wotowano adres dziękczynny do Jego Mości Cesarza i adres zaufania do Bana, z życzeniem, ażeby mógł być już najprędzej instalowany na sejmie, i adres zaufania do prezydenta Mazuranica, z oświadczeniem, ażeby nieopuszczał swego stanowiska bez przyzwolenia narodu. Zaproponowano przywrócenie sądu przysięgłych, który istniał dawnemi czasy w Vinodolu. Zapadły też uchwały względem przyłączenia Dalmacyi, przynależnych części Istrii i Krainy, względem reprezentacyi Pogranicza wojskowego na sejmie krajowym i względem pozostawienia wyspy Mur in statu quo aż do sejmu.

Paryż, 18. lutego. Obiega tu pogłoska, jakoby na kolei wschodnie miano popełnić podobne morderstwo jak na panu Poinso. Równocześnie widziano owego podejrzanego Juda z kilku żołnierzami od pociągów w okolicy Dijonu w pobliżu kolei.

Turyn, 19. lutego. (Na Paryż.) Jenerał Fergola oświadczył, że będzie bronić twierdzy do ostateczności. *Opinione* zaprzecza wiadomości, jakoby Piemont rozpoczął układy z Rzymem.

Turyn, 19. lutego. Komendant cytadeli mesyńskiej jenerał Fergola żądał 24 godzin czasu do namysłu, nim nadejdzie paropływ pocztowy z urzędowem potwierdzeniem kapitulacyi Gaety. Po nadejściu poczty spodziewają się kapitulacyi twierdzy.

Turyn, 20. lutego. (Na Paryż.) Admirał Persano i jenerał Cialdini odeszli z wojskiem do Mesyny. Mezzacapo wyruszył ku Civitelli del Tronto i ma szturmować tę twierdzę, jeźliby niechciała się poddać. — Dzisiejsza *Opinione* zaprzecza pogłosce, jakoby ministerjum finansów miało żądać od parlamentu pożyczki; przy teźniejszem niskim kursie papierów nieużyje rząd tego środka, gdyż może bez uszczerbku w widokach państwa oczekiwać pomyślniejszej chwili. — Dalej pisze *Opinione*, że we względzie politycznym tylko wtedy może być mowa o układach z Rzymem, jeźliby Papież chciał się zrzec świeckiej władzy swojej.

Florencea, 15. lutego. Odpowiedzialny wydawca dziennika *Contemporaneo* skazany został za artykuł nieprzyjazny rządowi na dwumiesięczny areszt i karę pieniężną 100 fr.; oprócz tego pozostanie dziennik zawieszonym aż do ustanowienia innego odpowiedzialnego wydawcy.

Neapol, 18. lutego. Z dniem 1. lipca będzie tu zaprowadzone sądownictwo takie, jak w północnych Włoszech. W Gaecie weszły w moc obowiązującą ustawy publikowane w Neapolu. Namiestnik nadał amnestję mniej skompromitowanym. Konkordat z r. 1818 zniesiono równie jak i duchowny trybunał sądowy; spory między cywilnymi i duchowieństwem będzie rozstrzygać rada państwa. Kłasztory z małemi wyjątkami będą zniesione, a ich dobrami zarządzać będzie kasa kościelna. Z kapitulacyą Gaety dostało się w niewolę wojenną do 11.000 ludzi i 25 jenerałów; znaleziono też w twierdzy znaczny zasób materiałów wojennych, między temi 60.000 karabinów.

Drezno, 20. lutego. Wkrótce przedłoży rząd izbie reformę ustawy wyborczej. Jak donosi *Dresd. Journal*, zniesione będą od 1. marca cła przywozowe w Saxonii.

Kopenhaga, 20. lutego. Artur Rewentlow mianowany jest komisarzem stanów holsztyńskich. Od 1. marca urządzi marynarka biuro werbownicze.

Petersburg, 20. lutego. Jego Mość Cesarz mianował swego jenerał-adjutanta hrabię Stackelberga swoim nadzwyczajnym posłem i pełnomocnym ministrem przy król. hiszpańskim dworze.

Wiadomości handlowe.

Zestawienie przeciętnych cen czterech głównych gatunków zboża i innych artykułów, jakie były w drugiej połowie stycznia b. r. na targach w obwodzie lwowskim, złoczowskim, sanockim, przemyskim, rzeszowskim i sądeckim.

	O b w ó d											
	Lwów		Złoczów		Sanok		Przemysł		Rzeszów		Sącz	
	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.
	waluty austriackiej											
Mec pszenicy . . .	5	24	4	74	5	81	5	70	5	81	5	92
„ żyta . . .	3	67	3	12	4	14	4	19	4	13	4	63
„ jęczmienia . . .	2	45	2	40	2	80	3	10	2	91	3	25
„ owsa . . .	1	48	1	23	1	56	1	67	1	66	1	54
„ hreczki . . .	2	72	2	38	.	.	3	3	3	21	3	40
„ kukurudzy	3 68
„ kartofli . . .	1	7	1	6	1	28	1	60	1	70	1	27
Cetnar siana . . .	1	2	.	90	.	.	1	10	1	3	1	25
„ wehly	150	45
„ nasienia konicza	31	37
Sąg drzewa twardego	8	58	6	76	6	3	8	3	8	31	6	55
„ miękkiego	6	20	5	21	4	15	6	20	6	40	4	75
Funt mięsa wołowego	.	10½	.	10	.	11½	.	12½	.	11	.	10½
Mas okowity	75	.	55	.	84	.	77	.	90	1	37

Przyjechali do Lwowa

Dnia 22. lutego.

Hotel rosyjski: PP. Ochocki Józ., z Dobropola. — Rubczyński Alfred, z Stawina. — Zagórski Stan., z Druzopola. — Listowski Józ., z Kęt. — Truskolawski Henr., z Jasionowa.

Hotel Langa: Ditrich Jan, c. k. podpor., z Pesztu.

Hotel angielski: Stephan Juliusz, z Litwy.

Pod tygrysa: Duniewicz Edw., z Nowoszyce.

Wyjechali ze Lwowa

Dnia 22. lutego.

PP. Turkull Felix, do Seredca. — Rudziński Antoni, do Leszczyna. — Pamezański Jędrzej, do Czercha. — Rulikowski Kajetan, do Switarzec. — Sonntag, c. k. podporucznik, do Żółkwi.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 21. lutego 1861.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god zrana	326 83	+ 1.3	92.9	południowy sl.	pochmurno
2. god. po poł.	327 02	+ 4.5	86 6	„ „	„
10. god. wiecz.	327 75	+ 1.9	92 8	„ „	„

W nocy deszcz 0..64.

T E A T R.

Dzisiaj na dochód kapelmistrza Fischera opera niemiecka: „Das Pferd von Erz.“

W poniedziałek na dochód p. Kalicińskiego: „List żelazny,“ trajedya w 5 aktach Antoniego Mateckiego.

Termina

sprzedaży, kupna, dzierżawy, licytacji i t. d.

Dnia 25. lutego: Wydzierzawienie podatku konsumcyjnego w Lincu. — Wydzierzawienie dochodów Boryni w Boryni.

Dnia 27. lutego: Relicytacja na wydzierżawienie huty szkła w Fürstenthal w Solce. — Wydzierżawienie stacyi myta w okręgu samborskim w Samborze.

Dnia 26. lutego: Sprzedaż dóbr Szczerowice cum attinenciis we Lwowie. — Sprzedaż realności nr. 108 w Samborze a realności nr. 99 w Strusowie. — Sprzedaż domu nr. 28. w Tarnowie. — Wydzierżawienie folwarków Nahorce i Przedzrymiechy w Żółkwi. — Licytacja na wynaprawienie gościńca komunikacyjnego za pomocą ofert w Stanisławowie.

Dnia 1. marca: Sprzedaż realności nr. 444 1/4 we Lwowie.
Dnia 2. marca: Licytacja na wyrestaurowanie kościoła w Husiatynie za pomocą ofert w Zaleszczykach.

Dnia 2. marca: Sprzedaż realności nr. 706 w Tarnopolu. — Wydzierżawienie propinacji w Tłumaczu. — Licytacja na wyreperowanie gościńców w obwodzie zloczowskim za pomocą ofert w Zloczowie.

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i weksli.

Dnia 22. lutego.

Z pożyczki narod. po 5% za 100 zlr. 77.10. Metaliki po 5% za 100 zł 65.—; po 4 1/2% za 100 zł. —; po 4% za 100 zł. — Obliga cye indemnizacyjne: Niższej Austrii po 5% za 100 zł. —; Węgier —.

Galicyi —; Bukowiny —; Akcy Banku narodowego sztuka 735.— instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 166.20; niższo-austr. towarzy stwa eskomtowego —.

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —
Wexlowy. Srebro za 100 zł. połudn. niemieck. waluty —
Lipsk za 100 talarów —. Londyn za 10 funtów szterl. 147.50. Medyola za 100 zł. waluty austrjack. —. Paryż za 100 fr. —.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6 99, dukaty ces. pełnej wagi —. korony —, półkorony —. Srebro 147.75.

Kurs lwowski.

Dnia 22. lutego.

	gotówka		towarem	
	zł.	e.	zł.	e.
Dukat holenderski wal. austr.	6	84	6	96
Dukat cesarski	6	90	6	99
Półimperyal zł. rosyjski	11	80	12	—
Rubel srebrny rosyjski	2	28	2	33
Talar pruski	2	17	2	21
Polski kurant i pięciozłotówka	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	82	60	83	60
„ „ m. k. za 100 zlr.	86	75	87	75
Akcy gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	168	—	170	—
Galicyjskie obligacje indemnizacyjne	62	40	63	40
5% Pożyczka narodowa	76	—	77	—

Kurs giełdy wiedeńskiej.
Dnia 19. lutego.

1. Dług publiczny.		A. Państwa.	
	pien.	towar.	
W austr. wal. po 5%	60.—	60.25	
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	76 80	77.—	
Z pożyczki narod. z proc. od kwiet. do paźd. po 5%	77 10	77.20	
Z r. 1851, ser. B. po 5%	—	—	
Metaliki po 5%	65 50	65.75	
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	66.—	66.25	
dtto. „ 4 1/2%	57 25	57.50	
dtto. „ 4%	51 75	52.—	
dtto. „ 3 1/2%	38 50	39.—	
dtto. „ 2 1/2%	34.—	35.—	
dtto. „ 1%	13 —	13 10	
Przez. do wylos. z r. 1839	109.—	109.50	
„ 1854	86 50	87.—	
„ 1860	81 75	82.—	
Przeznaczone do losowan. z r. 1860 po 100 zł.	82 50	82.75	
renty Cuno po 42 lir. aus.	15 50	16.—	
Wylos. obl. dawn. długu państ. po 5%	62.—	64.—	
„ 4 1/2%	55 —	56 —	
„ 4%	48 —	49 —	
„ 3 1/2%	43 50	44 —	
„ 3%	—	44 50	
„ 2 1/2%	—	42 50	
„ 2%	—	38 50	
„ 1 1/2%	—	35 50	
„ 1%	—	32 50	
dtto. z procent za granicą „ 5%	63.—	64.—	
„ 4 1/2%	55 —	56 —	
„ 4%	48 —	49 —	
B. Krajów koronnych			
Niższej Austrii	83 50	84.—	
Wyż. Aust. i Salb.	86 50	86 75	
Czech	89 50	90.—	
Morawii	85 50	86.—	
Szląska	85 —	85 50	
Styryi	85 —	85 50	
Tyrolu	97 —	99 —	
Kar., Krainy, i Wyb.	88 —	89 —	
Węgier	66 25	67 25	

2. Stan oblig. domestykaln.		3. Akcy.	
	pien.	towar.	
po 3% za 100 zł.	20.—	21.—	
„ 2 1/2% za 100 zł.	17.—	18.—	
„ 2 1/4% za 100 zł.	16.—	17.—	
„ 2% za 100 zł.	14.—	15.—	
„ 1 3/4% za 100 zł.	11.—	12.—	
Banku nar. 737.— 739 —			
list. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	166 60	166 80	
Niż.-austr. tow. eskont. po 500 zł.	560 —	562 —	
Póln. kolei po 1000 zł. m. k. 2162	2162	2164	
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr. 290.—	290.50	290.50	
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł. 185 50	186.—	186.—	
Polud.-póln.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	107 50	108 50	
Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty 147.—	147.—	147.—	
Polud. kolei państ., lomb.-wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 140 zł. (70%)	190.—	191.—	
Kol. Kar. Lud. po 200 zł. m. k. z wpł. po 120 zł. (60%) 168 —	168.50	168.50	
Kol. Preszb. Tyrn. I. emia. po 200 zł. m. k.	22.—	24.—	
dtto. II. emia. po 200 zł. m. k. 60.—	65.—	65.—	
Kolej Bustradzka po 500 zł m. k.	650.—	—	

4. Listy zastawne.		5. Obligacje z prawem pierwszeństwa.	
	pien.	towar.	
Banku narodowego w mon. kon. 6let. po 5% 101 50	102 —		
„ 10 „ 5% 97 50	98 50		
„ w mon. kon. przeznacz. do los. po 5% 90 75	91 —		
„ na 12 m. 5% za 100 zł. 89 50	100 —		
Banku narodowego w wal. austr. przez. do los. po 5%	86 75	87 —	
Gal. Tow. kred. po 4%	88.—	—	
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k. 96.50 97.—			
delto delto w srebrze uprco za 100 zł. w. a 106 25	106 50		
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	149.—	150.—	
Kol. póln. po 100 zł. m. k. 98 25	98 50		
Kol. Lomb. wen. po 500 fr. 145.—	145.—		
Kol. Gloggn. za 100 zł.	79.50	80.—	
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	97.—	—	
Lloyda za 100 zł.	80.—	81.—	
6. Losy.			
Inst. kred. dla handlu po 160 zł. w. a.	112 75	113 —	

Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.		Pożycz. Trye. po 100zł. w. a. 125.—		Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	
	pien.	towar.			
100 zł. m. k.	99 50	100.—			
125.—	126.—				
37.75	38.25				
89.50	90 —				
36.—	36 25				
37.50	38 —				
35 25	35 75				
35 75	36 25				
21.—	21 50				
24.50	25 —				
15 50	16.—				
Weksle.					
(Na 3 miesiące.)					
Amsterdam za 100 zł. hol.	—	—	—	—	—
Augsburg za 100 zł. w. p.-n. 125 50	125 50	125 50			
Berlin za 100 tal.	—	—			
Wrocław za 100 tal.	—	—			
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n. 125 50	125 50	126.—			
Genua za 100 lir. piem.	—	—			
Hamburg za 100 M. B.	110 50	119 75			
Lipsk za 100 tal.	—	—			
Liwna za 100 lir. tosk.	—	—			
Londyn za 10 ft. szl.	147.—	147.85			
Lugdun za 100 fr.	—	—			
Medyolan za 100 zł. w. a.	—	—			
Marsylia za 100 fr.	—	—			
Paryż za 100 fr.	58 50	58 60			
Praga za 100 zł. w. a.	—	—			
Tryest za 100 zł. w. a.	—	—			
Wenecya za 100 zł. w. a.	—	—			
(31 dni po ukazaniu.)					
Bukareszt za 100 piast. wol.	—	—			
Konstantynopol za 100 piast. tur.	—	—			
Kurs złota.					
w przecięciu w w. a.					
Dukaty ces. men.	6 zł.	98 e.			
dtto. pełnej wagi	6 „	97 „			
Korona	20 „	25 „			
20frankówka	11 „	82 „			
Rosyjski impery.	12 „	10 „			
Talar związkowy	2 „	21 „			
Srebro	146 zł.	75 e.			
Kurs korony w c. k. kasach 13 zł. 50 e.					

KRONIKA.

(Księstwo Opawskie.) Były rządowy obwód Opawski w Szląsku austriackim, przedzielony jest od Cieszyńskiego wąską przestrzenią, do Morawy należąca; na południe oddzielają go góry Sudety od Morawy, na północ otwarty jest ku pruskiemu Szląskowi, od którego rozgranicza go częściowo rzeka Opa. Składa się on z części dawniejszych Księstw Szląskich: Opawskiego Karniowskiego i Nyskiego, (bo części tychże należą także do Prus), tudzież z niektórych włości morawskich, śród owych księstw zamkniętych, (morawskie enklawy). Co się tycze księstwa Opawskiego w szczególności, stanowiło ono pierwotną część Szląska. Lecz Królowie czescy wcześniej tę krainę sobie przywłaszczyli i do Morawy przyłączyli. Król czeski Przemysław Ottokar II. utworzył z niej osobne księstwo i oddał synowi swemu Mikotajowi w r. 1261. Potomkowie Mikotaj podzieliłi to księstwo i tak z niego powstały dwa księstwa, Opawskie i Karniowskie. Tym sposobem kraina ta należała dawniej do Morawy, a dopiero w XVI wieku przyłączoną została stałe do Szląska. Z tej przyczyny też księstwo Opawskie i Karniowskie co się tycze kościelnego zarządu, podlega dycecyi arcybiskupiej ołomunieckiej, a jedynie część księstwa Nysskiego przy Austrii pozostała, które ciągle los Szląska dzieliło, stoi pod władzą duchowną biskupa wrocławskiego, równo jak księstwo Cieszyńskie. Ludność obwodu Opawskiego wynosi teraz 268.000 dusz. Co do religii jest wyłącznie katolicką; tylko jeden znajduje się kościół ewangelicki. Z powyższej liczby przypada do dycecyi ołomunieckiej 192.000, do dycecyi wrocławskiej 76.000. Co do narodowości, większa część obwodu jest niemiecka a mniejsza sławiańska. Jednakże sławiański język ciągnie się od wschodniej granicy aż pod miasto Karniów.

(Budowa gościńców we Francyi) Jak Francuzi pojmują ważność dobrych komunikacyj dowodem jest projekt ministra sk. rbu, podniesienia w budżecie sumy na budowę dróg leśnych. Od 1834 roku wydawano na ten przedmiot tylko 200.000 fr. i to więcej na utrzymanie dawnych jak na budowę nowych linii, których wyrabianie było obowiązkiem przemysłowców eksploatujących lasy. Ciężar ten jednak odstraszał wielu od wydzierżawienia cieć lasów rządowych, bardzo więc często był uchylany, a brak dobrych dróg leśnych nie pozwalał korzystać jak należało z borów w wielu miejscowościach, mianowicie na stokach Alp, w Cewennach w Normandyi i na pobrzeżach Oceanu. Dlatego też podniesiono pierwotną sumę do 450.000 rocznie i z tych funduszy, od 1849 do 1859, wyrobiono dróg leśnych 530 kilometrów co z dawniej istniejącymi czyni 2541 kilometrów. Obecnie suma ta podniesiona ma być do 500.000 fr. wyłącznie na budowy osobne, zaś pozycye utworzone zostaną na utrzymanie dawniejszych linii. Uporządkowaniu dróg przypisują w głównej części podniesienie się dochodu z lasów, który od 1823 roku do 1835, wynosił średnio rocznie 23 milionów franków, a od 1852 do 1859 dochodzi do 33 milionów fr. co na morgę przestrzeni leśnej czyni ogromną rentę 4 1/4 rer.

(Ilrabina Elżbieta Fiorini Marsanti) przesała p. ryskiej Akademii nauk rozprawę o istotach mikroskopijnych; ale nie dość na tem, że korespondent Akademii paryskiej w krynolinie rozprawia nad żyłkami niesłychanie drobnymi i nie żałuje oka na patrzanie godzinami w soczewkę mikroskopu, aby dostrzedz w przelocie jaki nie zdeterminowany i nie opisany jeszcze gatunek wymoczków; to ważniejsza i dziwniejsza jeszcze, że zaena Rzymianka napisała swoją rozprawę piękną łaciną, pod tytułem: „De Novis Microfocis“.